

Posudek práce Kláry Kacetlové „Jurij Lotman – Sémiotika kultury a pojem textu“

Klára Kacetlová si vybrala na bohemistiku nepříliš obvyklou diplomovou práci. **Základem její práce je překlad osmi** textů Jurije Lotmana, které se věnují fenoménu textu a jeho fungování v kultuře. Jelikož práce Jurije Lotmana nejsou u nás ve svém celku příliš známé, uvítala jsem tento pokus s velkým očekáváním. Práce měla být doplněna studií, která by tyto studie uvedla do širšího kontextu sémiotiky a tartuské školy.

Překlady vynikají úsporností a přesností. Velmi dobře se čtou a dobře řeší terminologické nástrahy odborného textu. Myslím, že se Klára Kacetlová vyrovnala s problémy, ke kterým přivádí většina překladů z Lotmanovy případně širší tartuské sémiotiky. Předně je tu aspekt s použitím citace Michaila Gasparova (který uvádí i autorka ve svém komentáři) že, „ne všechno, co zní jako termín, termínem skutečně je“. Její čeština není proto přetížena cizojazyčnými přejímkami, a pokud se v textu skutečně nachází terminologický problém, dokáže jej řešit, jak je patrné z komentáře k překladu.

Druhou potíží je až extenzivní citování z ruské beletrie. Také s tímto problémem se Klára Kacetlová vyrovnala dobře, dohledala a využila všech dostupných českých překladů a v případě nutnosti dokázala uzpůsobit překlady Lotmanovým interpretacím. Tuto práci bych chtěla ocenit, neboť sice představuje nepominutelný základ překladatelského řemesla, ale je často opomíjena, a je také poměrně náročná na čas. V komentáři k překladu je potom pečlivě zdokumentováno, o jaké překlady se Kacetlová opírala a kde musela volit překlady nové či nově přeformulované.

Pečlivý překlad doplňuje studie Tartuská sémiotika a Jurij Lotman. Tato studie se celkem přehledně a fundovaně sumarizuje fenomén tartuské školy. Uvádí její zdroje, kontexty a v neposlední řadě její kritickou reflexi. Shrnuje také její recepci u nás. V této části bych přeci jen viděla jisté možnosti, kterých nebylo využito. Klára Kacetlová je totiž ve svém psaní velmi úsporná. Mnohé z jevů, které by byly třeba ještě více vysvětlit, nechává načrtnuty, jakoby se rozuměly samy sebou. Myslím, že totiž ve své ^mpsaní očekává vzdělané publikum, kterému snad není třeba dále nic objasňovat.

A také přes svoji velkou znalost sekundárních pramenů se poněkud ostýchá je využít.

Text proto může působit nedořečeně a zkratkovitě.

V závěru bych chtěla poznamenat, že jsem potěšeně sledovala práci Kláry Kaceltové a jsem ráda, že jsem mohla přispět ke zrodu této diplomové práce.

Práci podle mne zcela splňuje kritéria kladená na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 26. 1. 2010

Mgr. Libuše Heczková, PhD.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Libuše Heczková', written in a cursive style.